

ขอชื่ออุทยานของเจ้าเขตสร้างอารามเขตวัน

ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีได้เห็นอุทยานของเจ้า
เซตราชกุมาร พบว่าเป็นที่ที่ที่เหมาะสมที่สุดในการ
สร้างวิหารถวายแด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าและเหล่าพระ
สาวก เพราะว่ามีคุณสมบัติ ๘ ประการครบถ้วนบริบูรณ์

ท่านจึงเข้าเฝ้าเจ้าเซตราชกุมาร และกราบทูล
ว่า “หม่อมฉันมาขอประทานที่ดินผืนที่เป็นอุทยานของ
พระองค์”

เจ้าเซตถามว่า “ท่านเศรษฐี ท่านจะเอาไปทำอะไร
หรือ”

ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีตอบว่า “หม่อมฉันจะนำ
มาสร้างอารามถวายแด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าและเหล่า
พระสาวก”

เจ้าเซตก็ตอบว่า “ท่านเศรษฐีแล้วท่านจะเอาพื้นที่
ตรงไหนล่ะ ขนาดเท่าไร”

“หม่อมฉันขอประทานพื้นที่ทั้งหมดของอุทยาน
เลยพระเจ้าข้า” เอาหมด ต้องคิดใหญ่ทำใหญ่ เพราะ
ว่าคิดเล็กก็ข้าวจานหนึ่ง คิดใหญ่ก็ข้าวจานหนึ่ง หายใจ
ก็เท่ากัน

เจ้าเซตตามกลับว่า “ทำไมถึงต้องใช้พื้นที่มากมาย
ขนาดนั้นล่ะท่านเศรษฐี อุทยานของฉันมีพื้นที่กว้างขวาง
มาก จะสร้างวิหารอะไรใหญ่โตมาก ทำไมต้องสร้างใหญ่”

ท่านเศรษฐีตอบว่า “หม่อมฉันไม่ได้สร้างหลัง
เดียว”

“ถึงจะสร้างหลายหลังก็ไม่น่าจะต้องใช้ที่ดิน
มากมายขนาดนี้” เจ้าเซตกล่าว

ท่านเศรษฐีก็กล่าวว่า “หม่อมฉันนอกจากจะสร้าง
วิหารถวายพระพุทธเจ้าแล้ว ก็สร้างเสนาสนะ ที่พัก
ของภิกษุสงฆ์ สำหรับภิกษุสงฆ์จำนวนเรือนหมื่น จะสร้าง

ที่פקสำหรับภิกษุอาคันตุกะ ที่มาจากท้าวสารทศกกว่าพัน
รูป ที่จะมาฟังธรรมจากพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วก็จะ
สร้างธรรมสภาเพื่อให้ประชาชนเข้ามาฟังธรรม ซึ่งต้อง
สามารถจุคนได้จำนวนมาก จะสร้างหอดฉันอีก เรือนไฟ
ห้องน้ำ บ่อน้ำ ที่จงกรม สระโบกขรณี มณฑป เรือนเก็บ
ของ ชุ่มประตุ แล้วก็อีกเยอะแยะ แล้วก็ยังต้องเว้นพื้นที่
ให้ห่างกันพอประมาณอีก ไม่ใช่สร้างติด ๆ กัน
ต้องสร้างมีระยะ มีช่องไฟ ถึงจะสวยงาม ไม่แออัด

เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องใช้พื้นที่ทั้งหมดของพระองค์เลย
พระเจ้าข้า”

เจ้าเซตกล่าวว่า “เราฟังท่านพูดมานาน ฟังแล้ว
คิดว่า โอ้ ! อุทยานนี้เราให้ไม่ได้หรอก นึกว่าท่านจะเอา
สักหน่อยก็จะตัดให้สักไร่สองไร่ อะไรอย่างนี้ แต่เล่นเอา
หมด เราให้ไม่ได้หรอก แล้วเราก็รักสถานที่นี้มาก
เหลือเกิน แต่ถ้าท่านต้องการ ท่านต้องซื้อโดยการนำ
ทรัพย์มาปูเรียงติดกัน อย่าให้มีช่องว่างด้วย ทรัพย์มีช่อง

ว่างตรงไหนรีบ ถือว่าผิดกติกา และไม่ให้ที่ด้วย ต้องบูให้
เต็มพื้นที่ ถ้าทำได้อย่างนี้เราถึงจะขายให้” คือ พุดง่าย ๆ
ว่า ปฏิเสธอย่างนุ่มนวล อย่างละมุนละไม เพราะว่าตัว
ก็รักสถานที่นี้มันเป็นที่ร่มรื่น

แต่ในใจจริง ๆ เจ้าเซตไม่ขาย บอกอย่างนี้ เพราะ
คิดว่า ยกเว้นเทวดาแล้ว มนุษย์ทำไม่ได้หรอก ที่ตั้งราคา
แพง ๆ สูง ๆ ก็เพราะว่าไม่อยากขายนั่นเอง แต่ว่าพุด
ผิดคนเสียแล้ว มาพุดกับท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี

“ตกลง พระองค์ทรงขายหรือ หม่อมฉันจะนำ
ทรัพย์มาปูเรียงให้เต็มพื้นที่ของพระองค์นี้เลย” เอา
ขนาดนั้นเลย ใจท่านเศรษฐีไม่ใช่คิดดูก่อน แต่คิดทำก่อน
ตั้งแต่เกิดมาเป็นเจ้าเซต ไม่คิดว่าจะไต่ขึ้น หรือได้เห็น
บุคคลเช่นนี้ในโลกว่า เอ๊ะ ! บุคคลอย่างนี้มีด้วยหรือ

เจ้าเซตตกพระทัย “เราพุดเล่น ไม่คิดว่าท่านจะ
กล้าซื้อจริง ๆ ขนาดนั้น เราพุดไปอย่างนั้นเอง คือ
อย่างไรก็ไม่ขายหรอก ที่พุดไปอย่างนั้นเพราะคิดว่า อย่าง
ไรท่านเศรษฐีก็คงไม่มีปัญญา หรือไม่มีเงินตรา ไม่มีอารมณ์

ด้วย แต่ว่าตอนนี้ท่านมีทั้งเงินตรา เวลา และอารมณ์
อย่างนี้ โอ้ ! ไม่ขายหรอก”

แต่ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐียืนยันอย่างขึงขัง
ปกติท่านเป็นคนสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน มีใจเอื้อเพื่อ
เมตตา ดวงตาที่อ่อนโยน แต่พอบอกว่า ไม่ขายแค่นั้น
ทั้ง ๆ ที่บอกว่าขาย แล้วท่านก็ตกลงแล้ว แล้วก็มากลับ
คำอย่างนี้ เสียงที่นุ่มก็เข้มขึ้นมาอีกหน่อย มีน้ำหนักขึ้น
“พระองค์ทำเช่นนั้นไม่ได้ หม่อมฉันไม่ยอมเพราะพระองค์

ตกลงราคาไว้แล้ว พูดอย่างไรก็ต้องเป็นอย่างนั้น” ก็
เถียงกันอยู่นั้นแหละ

“ไม่ได้เราไม่ขายหรอก เราก็พูดไปอย่างนั้นเอง ไม่
คิดว่าท่านจะเอาจริง ท่านเอาจริง แต่เราพูดเล่น ไม่ได้
ไม่ได้” ในใจของท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี นึกถึงแต่พระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าและพระสงฆ์อยากจะเอาบุญใหญ่ เพราะ
การบังเกิดขึ้นของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ใช่ง่าย และตอน
นี้ท่านเป็นพระโสดาบันแล้ว ยิ่งยืนยันอย่างมั่นคงเลยว่า

ต้องขายเพราะตกลงกันแล้ว เพราะฉะนั้นผู้ที่จะตัดสินได้
จะต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีจึงเรียกมหาอำมาตย์ผู้
พิพากษามา เอาตุลาการมา แล้วเข้าสู่กระบวนการ
ยุติธรรม ให้มาวินิจฉัยคดีนี้

ปรากฏว่า ผู้พิพากษาท่านก็มีใจเที่ยงธรรม บอก
ว่า “การซื้อขายตามที่ตกลงกันนั้นถือเป็นการซื้อขายที่
ชอบแล้ว ตามกฎหมายโบราณของแผ่นดิน ท่านต้อง

ขาย” เจ้าเซตจึงจำใจต้องขายอุทยานให้ท่านเศรษฐีตาม
ราคาที่เสนอไป แต่ก็ยังนึกไม่ออกว่า ถึงแม้เราจะตกลง
ขาย แล้วก็ได้รับวินิจฉัยว่า ต้องขาย ก็จะดูซิว่า ท่าน
เศรษฐีจะไปได้ถึงไหน

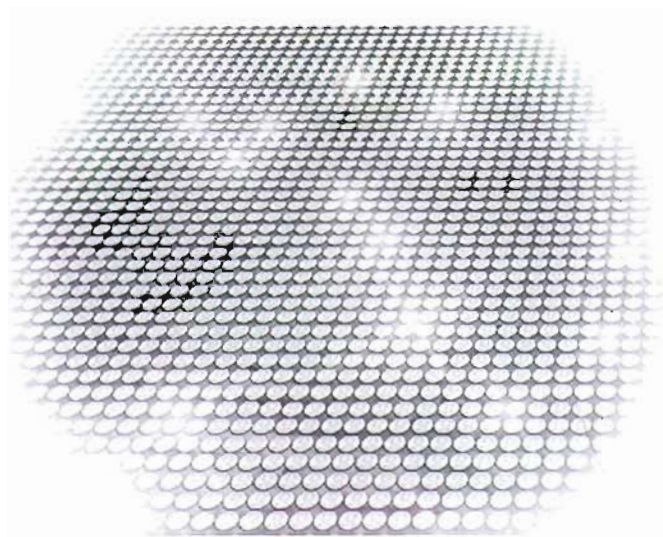
ส่วนท่านเศรษฐีดีใจมากที่เจ้าเซตยอมตามคำ
วินิจฉัยนั้น สั่งบริวารทันทีเลย ให้นำเกวียนบรรทุกเงิน
จำนวนหลายร้อยเล่มเกวียน เพื่อนำมาปูเรียงเต็มพื้นที่
อุทยาน สมัยก่อนยังไม่มีแบ่งค์ (ธนาคาร) เขาฝากทรัพย์

ไว้กับแม่พระธรณีขุดดินฝังกัน แม่พระธรณีเป็นนายแบงค์
ใหญ่ ฝังกันไปอย่างนั้น เฉพาะเก็บไว้ที่บ้านชนเอามาหมด
แล้วก็มาเรียงกันจริง ๆ ท่านเศรษฐีเป็นบุคคลใน
ประวัติศาสตร์ที่โลกไม่เชื่อว่า จะมีคนอย่างนี้ในโลก สมัย
นั้นเขาก็ไม่เชื่อว่า จะมีคนอย่างนี้จริง แต่ว่ามีจริง ๆ
และมีบันทึกไว้ในพระไตรปิฎกแล้ว

ดังนั้น ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีให้บริวารของตน

ปูเงินเรียงกัน โดยเริ่มจากภายในออกมาข้างนอก เริ่ม
ทำยสวนก่อน ปูมาเรื่อยเป็นลำดับ ปูมาทุกส่วนจรดกัน
เรียงกันอย่างมีระเบียบ ส่วนในบางแห่งที่มีต้นไม้ หรือ
แอ่งน้ำก็จะเอาเงินกองเอาไว้ โดยกะให้เท่ากับพื้นที่
บริเวณของต้นไม้ หรือแอ่งน้ำนั้น เมื่อปูเรียงเต็มพื้นที่
อุทยานแล้ว ก็ได้เชิญเจ้าเซตมาดูการปูเงินเพื่อเป็นสักขี
พยานว่า “ของแท้ปูชิตอย่างนี้ถูกใจไหม ตามที่ท่านตกลง
ใช้หรือไม่”

เจ้าเซตบอกว่า “ใช่ ๆ” แล้วท่านเศรษฐีก็ให้เงินมาอีก มาเรื่อย ๆ เลย ปูเต็มจนกระทั่งถึงบริเวณขั้วประตูทางเข้า ขนมาเรื่อย ๆ ด้วยใบหน้าที่สดชื่น ผ่องใส เพราะในใจมีแต่พระสัณมาสัมพุทธเจ้า ท่านคิดว่า ทำอย่างไรโลกจะได้รับประโยชน์จากทรัพย์ของเรา เพราะว่าทรัพย์สินเงินทอง คือ อุปรกรณ์การสร้างบารมี

เจ้าเซต ปกติเป็นคนตระหนี่ ไม่ยอมม่วยทรัพย์ของตนง่าย ๆ ใครมาขอก็บอกเชิญไปข้างหน้าก่อน ที่นับรवार

ของท่านสิ กลับมาเล่าให้ท่านฟัง เพราะท่านคอยฟังข่าวตลอด โอ้ ! ท่านดูสิฝุ่นฟุ้งตลบเลย เขาขนทรัพย์มาถึงตรงนั้น ๆ ปูมาถึงตรงนี้แล้ว ดูสิ เจ้าเซตฟังทีก็ระทึกใจที ฟังทีระทึกที โอ้โฮ ! ตายแล้ว มาถึงครึ่งสวนแล้วมาถึง ๓ ส่วน ๔ ของสวนแล้ว เหลืออีกนิดเดียวแล้ว มาเรื่อย ๆ เลย

ในที่สุดจากการอกสันขวัญแขวน เปลี่ยนแปลงจิตใจท่านใหม่ ให้เกิดศรัทธาขึ้น ท่านบอก โอ้โฮ ! เห็น

แล้วชนลูก ตอนแรกตกใจประหลาดพรึ่พรึง พอเห็นคน
เอาจริงเข้า ชนลูกชู้เลย เปลี่ยนจากคนที่ใจมืดบอดด้วย
ความตระหนี่ มาเลื่อมเป็นเงาแล้วใสกระจ่าง ด้วยความ
ศรัทธาในการกระทำของท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐี ผู้นำ
บุญยอดกัลยาณมิตรยุคนั้น

โอ้ ! ที่ผืนน้อยของเราคงไม่เหลือแล้ว ท่านเศรษฐี
เล่นปูลาดเงินจนเต็มพื้นที่แล้ว เลยให้บริวารไปเชิญท่าน
เศรษฐีมา

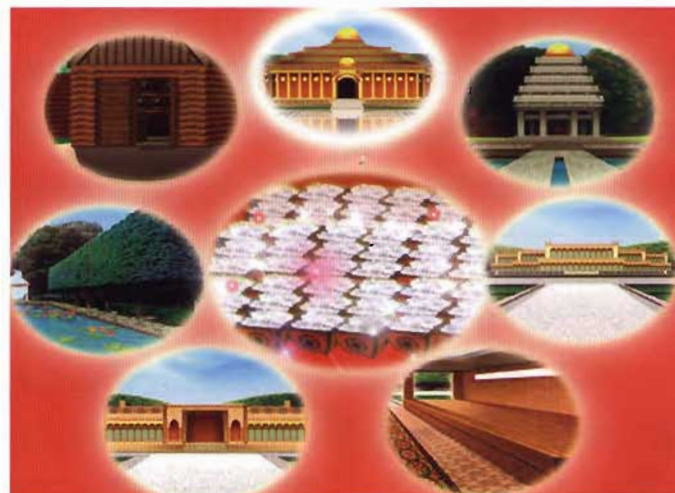
“ท่านเศรษฐีพอแล้ว ท่านเศรษฐีได้ยวหยุดก่อน
พอก่อน อย่าเพิ่งปู้ก็เลย ขอให้ท่านเหลือที่ตรงนี้ไว้ให้
แก่เราเถอะ ไม่ต้องนำเงินมาปูลาดแล้วละ เราขอร่วม
บุญด้วย โดยถวายพื้นที่นี้ให้แก่พระศาสนา”

ท่านเศรษฐีก็นึกในใจว่า เจ้าเซตราชกุมารนี้เป็น
ผู้มีชื่อเสียง มีคนรู้จักมาก การที่เจ้าเซตมาเลื่อมใสในพระ
พุทธศาสนาย่อมเกิดผลดี ท่านเศรษฐีจึงตัดสินใจถวาย
ส่วนที่เหลือนั้นให้แก่เจ้าเซตได้มีส่วนแห่งบุญ แล้วตรงนั้น

เป็นทางเข้าเสียด้วย เจ้าเซตสั่งให้บริวารสร้างซุ้มประตู ๗
ชั้นในพื้นที่ว่างนั้น ใช้ทรัพย์ทั้งสิ้น ๑๘ โกฏิ โดยเอาเงิน
ที่ได้จากท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีไปมาสร้าง ดังนั้นคนทั่วไป
จึงเรียกวัดนี้ว่า วัดพระเซตวัน ซึ่งเป็นการให้เกียรติแก่
เจ้าเซตราชกุมาร แต่คนก็เรียกต่อท้ายว่า อารามของท่าน
อนาถบิณฑิกเศรษฐี

ท่านอนาถบิณฑิกเศรษฐีได้ใช้ทรัพย์ในการ
ก่อสร้างวัดพระเซตวันทั้งสิ้น ๑๘ โกฏิ ชื่อที่ดิน ๑๘ โกฏิ

สถานที่นี้เป็นวัดที่พระบรมศาสดาเสด็จจำพรรษามากที่สุดถึง ๑๙ พรรษา และจัดเป็นหนึ่งในสถานที่ ๔ แห่งที่เรียกว่า *อวิชิตสถาน ๔ มีสถานที่ตรัสรู้ คือ โพธิบัลลังก์ ๑ ทรงแสดงธรรมจักรา ที่ป่าอิสิปตนมฤคทาย

วัน ๑ ที่ทรงเหยียบพระบาทลงมาครั้งแรกภายหลังจากโปรดพุทธมารดาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ที่เมืองสังกัสสนคร ๑ และบริเวณที่ตั้งพระคันธกุฎี วัดพระเชตุวัน ๑

*อวิชิตสถาน ๔ : สถานที่ประทับประจำของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์

